

COLORJEVE INFORMACIJE

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA COLOR MEDVODE

Leto XII.

JUNIJ 1983

ŠT. 6 (131)

||263360

Dopust ali ne - dopust

Približno takole sem se počutil, ko je napovedovalec prejšnji teden preko družbenih občil sporočil veselo novico o bencinskih bonih za tretji kvartal. Široko stoječ, z dolgimi ušesi in še daljšim nosom, tih, topo zroc v bodočnost. Svetlo?

Z eno besedo nategnjen — zelo in že spet enkrat. Kolikokrat bo še potrebno, da bomo izplavali!

Odgovora gotovo še ciganka ne ne bo našla v kavi.

Ali veste, po koliko so banane? Po 150 din, a ne kilogram, toliko sem dal za vstopnico Mozartove ope Čarobna piščal, da so se mi lahko cedile sline, ko se je vrli Pa-

pageno mastil z njimi. Torej, hodite v teater gledat uvoženo južno sadje.

To, seveda, nima skoraj prav nič skupnega z dopustom. Niti bencin ne. Če bi šla stoenka na oblube, bi si letos privoščil Budvo, Ulcinj ali Sv. Stefan, tako pa kombiniram in računam, stiskam in privijam. Če bi bil sam, bi jo mahnil s kolgom, peš ali na štop. Če bi bila dva, tudi ne bi bilo problemov, a če ti istočasno dva močita plenice in eden honorarno tuli na uho, je po mnenju nekaterih, zaradi varčevanja seveda, za dopust najbolje poslužiti se javnih prevoznih sredstev. Kako to izgleda, se tovariši najbrž ne spomnijo več. Pred leti

sem se s prej omenjenimi javnimi prevoznimi sredstvi »cijazil« iz Lanterne do Ljubljane pretežni del dneva in še četrtnoči. Bilo je praljubko, zlasti v Kopru, ko so nas rokoborsko navdihnjeni sprevodniki kar po vrsti odrivali od vrat prepolnih avtobusov, vlak za tisti dan pa je že zdavnaj izkoristil bonus.

Dopust ali ne dopust, to je zdaj vprašanje!

Rad bi videl obraze turističnih delavcev pozno jeseni, ko bodo se števali izkupiček sezone.

Do takrat pa — znajdi se, tovariš! in lep dopust v pristnem domačem okolju ti želimo.

Ustvarjalnost v Colorju

Nekam naveličano zvane besede »inovacija, izboljšava, ustvarjalnost...«, ko se vsak dan pojavljajo med časopisnimi vrsticami ali nam z njimi iz televizijskih zaslonov solijo pamet polikani napovedovalci. Zakaj se nam zde tako odmaknjene od našega vsakdana. Ker lahko tudi brez njih dobro živimo? Čemu bi se naprezali, ko nam je kljub temu še vedno odmerjen zadosten hlebec kruha. Ampak kako dolgo? Koliko časa bomo še delali polovico delovnega časa, drugo pa obsedeli ob klepetu, nestrpnom čakanju na zaključek dela, ob neskončnih razgovorih, kdo je kriv, da nam ne gre tako kot bi moralo... Morda so to prehude ugotovitve. Želim le povedati, da bi nam hotenje, da nekaj ustvarjamо pripomoglo do boljših delovnih učinkov. Pri tem lahko pomemben delež prispevajo inovacije in bolj poglobljen odnos do dela.

V Colorju smo marca 1980 spreveli pravilnik o tehničnih izboljšavah z namenom, da spodbudimo ustvarjalnost na vseh področjih: pri delavcih na strojih, v skladišču, med vzdrževalci, v laboratorijih in pisarnah, tudi Hamza Hamza pri tem ni izvzet. Vsakdo ima možnost, da poizkuša izboljšati napravo, racionalizirati tehnološki ali organizacijski postopek, poceniti proizvod, zmanjšati stroške nabave, povečati plasma naših izdelkov. Vse to in morda še kaj drugega imenujemo inovacija, za katero dobri posameznik ali skupina zasluženo nagrado.

Žal v Colorju inovatorjev skorajda ni. V treh letih je dve tehnični izboljšavi prijavil Ludvik Kaland, mizar pri vzdrževalcih. Pri reaktorjih v sintezi smol je spremenil obliko ventila in s tem omogočil, da se je precej zmanjšalo število in čas čiščenj. Njegova druga inovacija je stroj za pranje sodov. Osnova mu je bil mešalec za beton, kateremu je odstranil boben, uporabil pa je njegovo vrtenje v dveh smereh, zaradi varnostnih zahtev je zamenjal še električno opremo. Naprava je humanizirala delo in skrajšala čas pranja sodov. Za obe izboljšavi, ki ju s pridom rabimo, sta mu delavska sveta tozda Smol in Premazov priznala s pravilnikom odmerjeno nadomestilo. Letos je za svojo inovativno dejavnost prejel tudi občinsko priznanje.

Poleg njegovih sta zdaj prijavljeni še dve tehnični izboljšavi. Kamnin Franc, dipl. ing. in Nardoni Julij, dipl. ing., oba tehnologa v Premazih, sta lani septembra prijavila inovacijo »Predelava umazanega topila«. Ker je za realizacijo potreben tankoslojni uparjalnik, ki

ga skupno z Atmosom iz Hoč naredujemo za prihodnje leto, bomo uspešnost inovacije obravnavali še le takrat. Februarja letos je tehnično izboljšavo »Etiketiranje doz« prijavil Husein Šarić, preddelavec v finalizaciji in je v obravnavi.

To je torej vse, kar smo v Colorju spravili skupaj. Prepričan sem, da ni tako rožnato kot izgleda na prvi pogled. Kljub resnicam, ki sem jih navedel v prvem delu sestavka, ugotavljamo, da vsako leto proizvedemo več v težjih razmerah gospodarjenja. Zato so potrebni dodatni napori: trudijo se delavci v proizvodnji, razvojniki stavljajo nove recepture, tehnologi iščejo boljše rešitve pri izdelavni postopkih, v nabavi in prodaji skušajo najti manj boleče poti, da bi zadovoljili potrebe proizvodnje in trga. In v tej množici nalog je bilo gotovo precej takih, ki bi jim lahko rekli ustvarjalne, drugačne od rutinskih, ampak nas je sram sprožiti postopek za uveljavljanje inovacijske nagrade. Nekateri celo menijo, da tako delo spada v njihov vsakdanji okvir.

Komisija, ki ocenjuje tehnične izboljšave, je pri obravnavi dosedanjih inovacij naletela na precejšnje težave, ki jih povzroča nedorečen pravilnik. Treba je urediti postopek za ugotavljanje koristnosti predlogov, določiti način nagrajevanja neoprijemljivih vrednot, ki jih inovacije tudi dajejo, npr. humanizacija in kvaliteta. Zaradi stal-

ne inflacije je treba iz izračuna nadomestila črtati fiksne številke in jih zamenjati z deleži od dohodka delovne organizacije ali podobno.

Komisija, ki se po svoji funkciji največ ukvarja z inovacijami, je zato, da bi spodbudila vse tiste, ki oklevajo, predlagala, da bi nagradili vsak prijavljen predlog. Višina nadomestila bi bila za tako vrsto inovacij lahko 1.000 din. To se moramo še dogovoriti. Vsekakor bomo odstranili vse administrativne ovire. Zatorej zavhajmo rokave in veselo na delo.

M. Hafner

Vsakdanje delo šaržerjev...

Bilo je pred leti ...

Pred skladiščem gotovih izdelkov pa je leta 1953 nastal tale posnetek, na katerem so od leve proti desni: Marija Bergant, Mari Kisovec, Ivanka Tavčar, Marta Ribič, Ana Arčon (ki nam je posnetek odstopila za objavo), Marija Jenko, Slavka Kosmač, Francka Žirovnik in Angela Vrtačnik.

Sanacija skladišča topil

Inšpekcijске službe SRS so nam že v letu 1981 naložile, da saniramo podzemno skladišče topil. Pričeli smo takoj s pripravljalnimi deli: izdelavo idejnih projektov, zbiranjem ponudb in izvajalcev. Ko smo zbrali vse potrebno, smo pričeli v jeseni 1982 z deli — odkopom, čiščenjem in tlačnim preizkusom cistern, zamenjavo cevovodov, obzidavo in izdelavo novih jaškov. Trenutno so dela v fazi med montiranjem kazalcev nivojev z alarmnimi napravami.

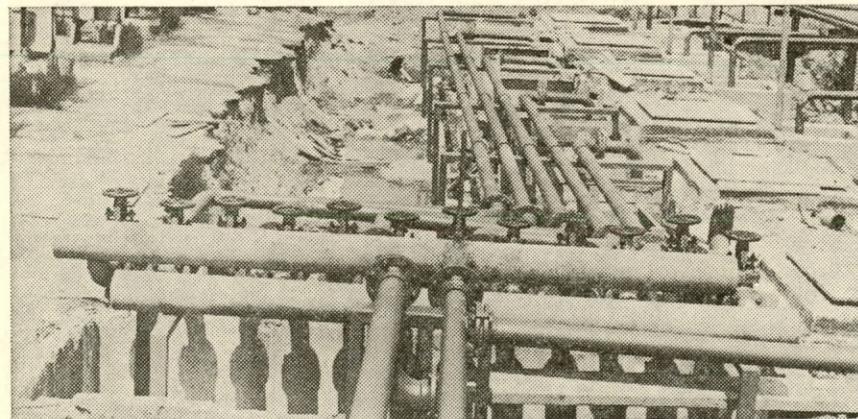
Izvajalci:

- gradbena dela — Gradbinec, Kranj,
  - instalacijska dela (cevovodi) — Cevovod, Maribor,
  - elektroinstalacijska dela — Elmont, Bled.

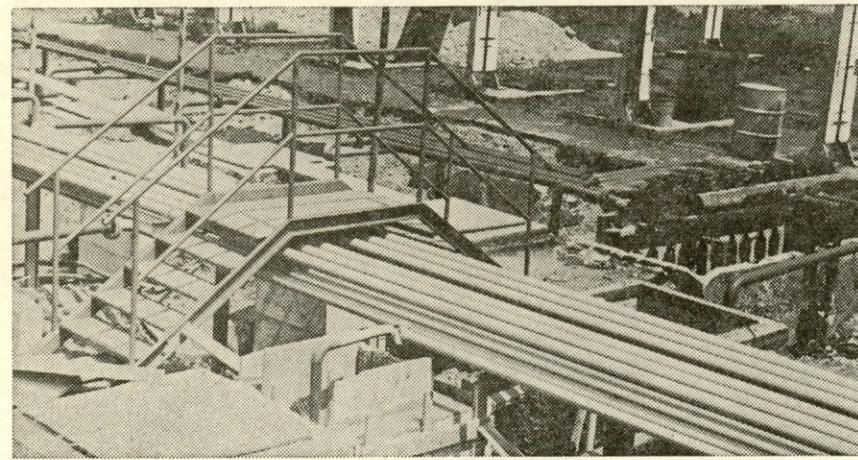
Vid Koželi, dipl. ing.

Fogled na podzemeljske rezervoarje med sanacijo ...

Cevni razdelilec

Most prek cevovodov

Izboljšani pogoji za vezavo stanovanjskih sredstev

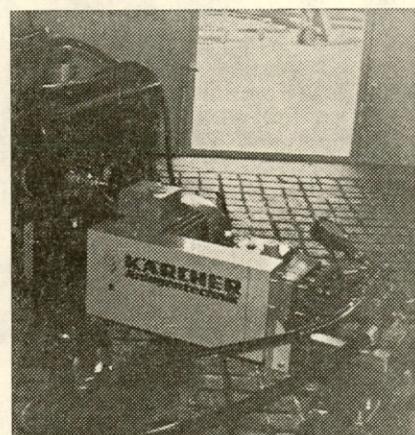
Ljubljanska banka — Stanovanjsko-komunalna banka je izboljšala pogoje za vezavo sredstev iz skладa skupne porabe — stanovanski del v tem, da je čakalno dobo skrajšala iz 10 na 6 mesecev, pri čemer pa so ostali pogoji (višina kredita, doba vračanja in obrestna mera) nespremenjeni.

S spremembo tega pogoja (skrajšana čakalna doba) bomo že v mesecu juniju imeli sproščena sredstva, ki smo jih vezali v decembру 1982 v višini 3,800.000,00 din, na osnovi katerih bomo razpolagali s 6,650.000,00 din sredstev bančnega kredita za reševanje stanovanjskih potreb delavcev. Po prvotnih pogojih (10-mesečni čakalni dobi), bi s temi sredstvi razpolagali še le v mesecu oktobru.

Prav zaradi navedenih sprememb, je odbor za družbeni standard razpravljal o potrebi razpisa za dodelitev kreditov za gradnjo, adaptacijo in nakup stanovanj v DO »Color«, delavski sveti TOZD in DSSS pa so sprejeli sklepe o razpisu.

Na istih sejah, konec meseca maja, je odbor za družbeni standard DO »Color« in delavski sveti TOZD in DSSS, skladno s planom sklada skupne porabe — stanovanjski del, ponovno sklepali o vezavi sredstev iz tega sklada v višini 8,000.000,00 din, tako da bomo po (skrajšani) časecu decembri razpolagali s kalni dobi šestih mesecev že v me-13,600.000,00 din namenskih sredstev za reševanje stanovanjskih potreb delavcev »Colorja«.

Viktor POTOČNIK

Nova naprava za pranje rezervoarjev...

Izboljšava v mešalnici - lokalna ventilacija

Pogoji na delovnih mestih v vseh branžah industrije se iz leta v leto zboljšujejo, čemur verjetno priomorejo zahteve inšpekcijskih služb oziroma vedno ostrejši zakoni. Marsikje pa vodstvo proizvodnje zna prisluhniti težavam delavcev brez, da bi jih zakon k temu prisilil in so pogoji pri delu z novimi inovacijskimi vlaganji vedno boljši.

Tudi pri nas skušamo stopiti korak s časom in uvajamo novitete, ki zboljšujejo delovne pogoje in veliko priomorejo, da delavci ne odhajajo v zasluzeni pokoj s poklicnimi boleznimi. V oddelku mešalnice — ribalnici in šaržirnici je bilo potrebno zaradi drugačne razporeditve strojev prilagoditi odsevanje hlapnih substanc, kakor tudi prašnih delcev novim pogojem

ter spremeniti način zajemanja zraka. Dosedanje odsesovalne cevi so nadomestile druge cevi z napami oziroma havbami, ki zajemajo zrak skupaj s hlapi ali prahom na samem delovnem mestu, kjer v resnici prihaja do največjega onesnaženja zraka. Pri vseh sedmih trovaljnikih so 20 cm nad delovnimi valji pritrjene štiroglate odsesovalne nape, pri vseh petih disolverjih so nameščene okrogle nape, ki so s sprednje strani prirezane zaradi lažjega doziranja prašnatih surovin. Gumijasta zavesa, ki je nameščena po obodu nape pri disolverjih, prepreči širjenje prahu po prostoru. Pri 18 peščenih mlinih pa za lokalno zajemanje hlapov služijo havbe, ki so s tečaji pritrjene na peščeni mlin.

Vse havbe oziroma nape so s fleksibilnimi cevmi povezane v glavne odsesovalne cevovode. Odsesopreprečuje emisijo prašnih delcev v okolje. Vrečasti filter z zmogljivostjo 48 m^2 je nameščen ob zahodnem zidu šaržirnice — na prostem. Vreče se v filtru v določenih časovnih razmakih preprihajo z zrakom iz kompresorja. Ta filter bo istočasno služil za čiščenje zraka v rekonstruiranem delu šaržirnice.

Vse havbe in nape imajo loputo za regulacijo količine odsesovalnega zraka.

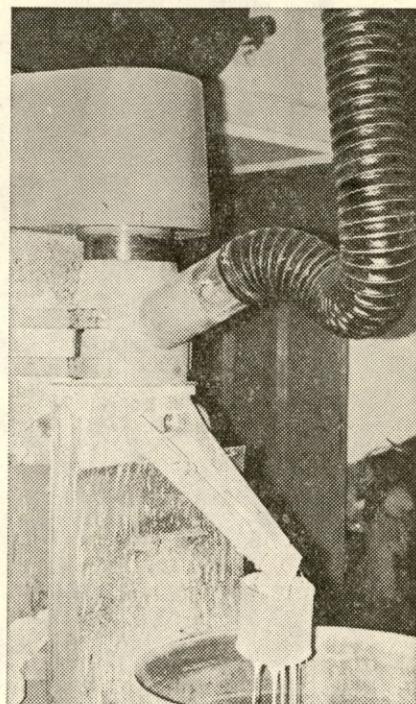
Za ogrevanje prostora in dovod svežega zraka so na steni montirani trije kaloriferji. Naprava za ogrevanje bo dokončana, ko bomo pridobili večje ogrevalne zmogljivosti iz kotlovnice. Le-ta bo predelana v prihodnje tako, da bo izkoristala odpadno toploto plinov iz sinteze.

Preureditev stare obstoječe ventilacije je projektiral in izvedel

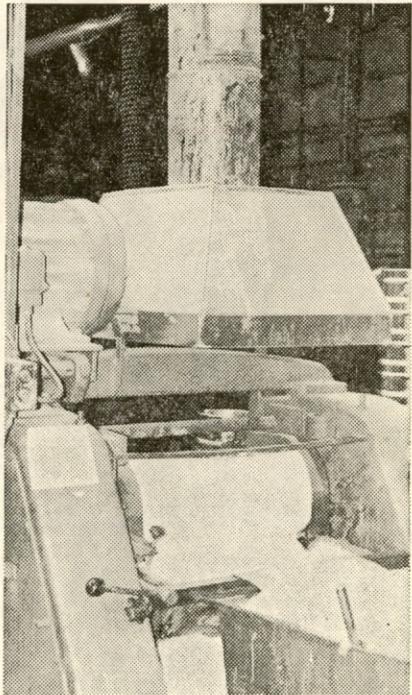
Cevovod, Maribor. Kljub zahtevnim nalogi je Cevovod uspešno zaključil dela v dveh mesecih.

Zrak se je z uvedbo lokalnega odsesovanja neprimerno izboljšal in to delavci v mešalnici tudi sami priznavajo.

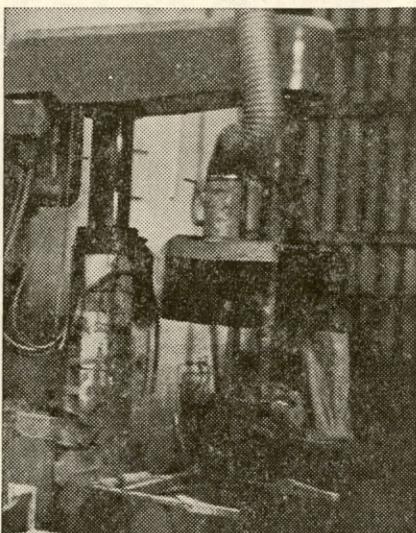
Tatjana Gauš, dipl. ing.

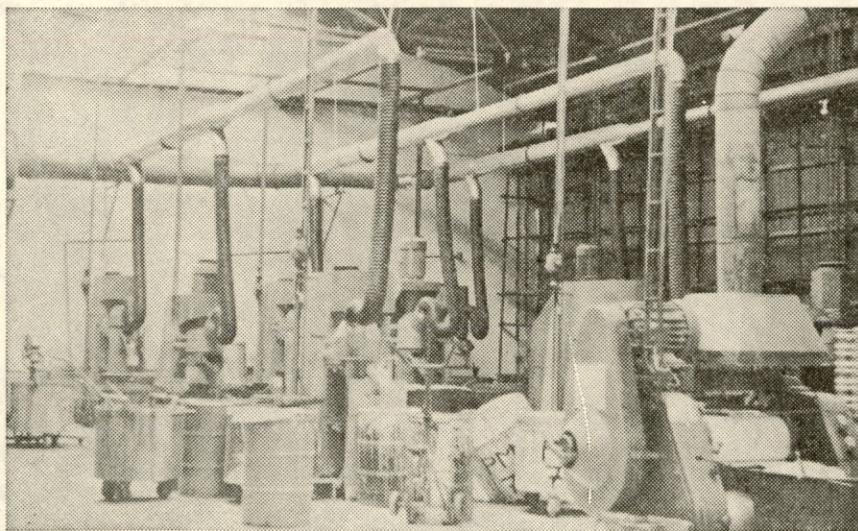
Premična odsesovalna havba pri peščenem mlinu...

Odsesovalna napa nad trovaljnikom...

Okrogle gibljive nape za odsevanje prašnih delcev pri disolverju

Pogled na novo ventilacijo v ribalnici...

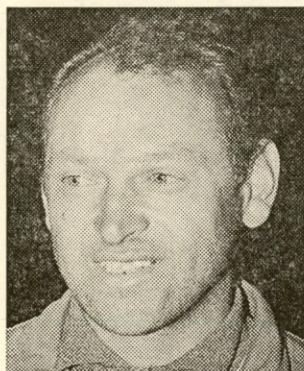
Kam na dopust?

Ob vse bolj toplih dnevih so tudi vse pogostejši pogovori, kako bo z letošnjim dopustom. Kako preživeti teh nekaj dni, se odpočiti in nabratih novih moči za »drugi polčas« letošnjega leta. Ugibanjem o vremenu so se letos pridružila še nova »spoznanja«, saj smo na dolgo in počez razpravljali o višini regresa. Sledile so različne variante o dodatnih bonih za bencin in to je dvigovalo temperaturo in načrti so se po sili razmer spremenjali iz dneva v dan. Marsikdo se je že zanimal ob vseh teh obljudbah in potrebne so bile nove kombinacije oziroma »srečujoče« planiranje, kot se temu bolj učeno reče.

Seveda, v Colorju nismo nobena izjema. Čeprav se počitniške zmogljivosti dopolnjujejo, pa se vseh v teh dveh pričilih mesecih žal ne da spraviti pod »počitniško streho«. In kako bomo dopust preživeli Colorjevi delavci?

Naš sodelavec se je odpravil povpraševat, toda pravega odziva za sodelovanje ni bilo. Če je takrat v anketi sodeloval le moški del kolektiva, so za to krive le in samo — ženske! Pač niso bile pripravljene sodelovati z odgovorom na vprašanje, še manj pa pozirati pred kamero. Škoda! Pa toliko lepih punc imamo, ali ne?

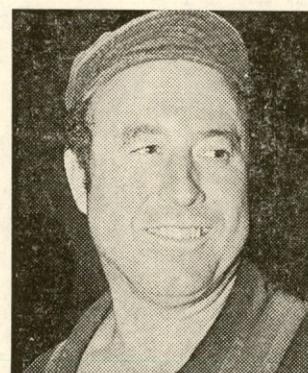
Takole so nam povedali:

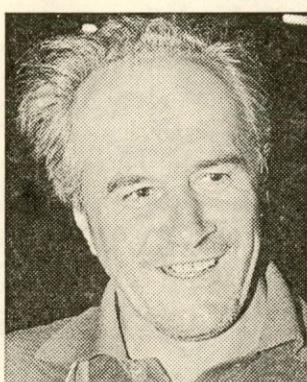
Peter Lampič, komisionar: »Na dopust grem letos z družino v Crikvenico. Na pot bom odšel z avtobusom, ob tem pa upam, da mi bo večno prtljage pripeljal priatelj do počitniškega doma. Kako bo tam ne vem, saj grem prvič, upam, pa, da bo v redu. Zdi se mi, da je sedem dni kar dovolj za počitek, pa še v redu družbo bomo imeli.«

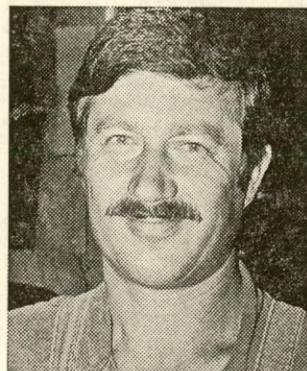
Slavko Ovijač, »upravljalec strojev: »Na dopust sploh še ne mislim, tudi se nisem prijavil. Verjetno pa bom šel na morje, samo na svoje. Na Krku se mi zdi kar lepo. Vse pa je zelo draga, pa še bonov verjetno ne bo, tako, da bo kar težko.«

Stefan Križaj, šaržer: »Letos ne grem nikam na dopust, ker za to nimam denarja, pa tudi ne bonov za prevoz. Doma bom preživel, malo »brkljal« okoli hiše, se malo kopal na Sori, če bo vreme in kar prehitro bo dopust mimo.«

Avgust Herne, strojnik: »Pravzaprav še nikoli nisem bil na »pravem« dopustu, pa tudi letos se nisem odločil. Na morju sem bil vsega le enkrat, pa še to z gasilci. Dopust predvsem porabim po dnevih, več dni skupaj ga vzamem le, če grem kaj pomagat prijateljem.«

Tomo Dumešić, upravljalec strojev: »Na morje ne grem, saj se mi zdi, da v prikolici sploh ni v redu, za hotel pa nimam denarja. Kakšen dopust pa bi to bil, da moram kuhati in sploh skrbeti za vse, saj bi tistih nekaj dni bil pa zares rad v redu postrežen. Tako pa med dopustom že kaj počnem, še najrajši pa jo mahnem domov v Karlovac.«

Stane Luštrek, vodja izmene: Julija grem v Pelegrin, saj se mi zdi, da je tam še najlepše. Bone za prevoz »šparam« skozi vse leto, tako, da me prevoz ne skrbi več. Ker pa dopust ni samo streha nad glavo, bo treba k regresu še veliko primakniti, da bom dopustniške dni preživel kar se da »človeško«.

Samoupravni organi v novi zasedbi

V marcu 1983 se je iztekel mandat delegatom samoupravnih organov DO, TOZD in DSSS.

Delavski svet DO, TOZD in DSSS so na osnovi naših samoupravnih aktov na sejah sprejeli sklepe o razpisu volitev v samoupravne organe. Volitve so bile 15. 3. 1983.

V delavski svet DO so bili izvoljeni:

iz TOZD Smole:
AŽMAN Marko
BREGAR Zvonko
KRISTAN Marko
KURET Jurij
OBLAK Anton

Iz TOZD Premazi:
BARBER Jože
JAMNIK Stane
JANJIĆ Kata
KAMIN Franci
KERPAN-REMIC Dunja
KLOBUČAR Zlatko
KOZJAN Terezija
KUNAVER Matjaž
LAZAREVIĆ Radoslav
MAGDALENIĆ Ivan
PREMUŠ Josip
ŠETINA Janez
ŠKULJ Zvonimir

Iz DSSS:
BAČNIK Oto
BORČNIK Darko
ČARMAN Dušan
ERŽEN Jana
GABRIČ Boris
KOŽELJ Vid
LESJAK Zorka
SENČAR Janina
ŠTRUKELJ Janez

V odbor samoupravne delavske kontrole DO so bili izvoljeni:

iz TOZD Smole:
GREGORČIČ-PRETNER Vlasta
iz TOZD Premazi:
JANC-BARBORIČ Vojmira
HRIBERNIK Frančiška

Iz DSSS:
HOSTNIK Julija
PEVEC Rihard

V delavski svet TOZD Smole so bili izvoljeni:

AŽMAN Marko
BREGAR Zvonko
DUBOKOVIČ Vojko
GORIČANEK Dragutin
HOČEVAR Jože
JORDAN Franc
KRISTAN Marko
KURET Jurij
OBLAK Anton
TRAIVEN Izidor
VALANT Pavel

V odbor samoupravne delavske kontrole TOZD Smole so bili izvoljeni:

ALJAŽ Janez
BELČIČ Lovro
MLAKAR Vinko
PETROVIČ Stanojka
ŠARC Janez

V delavski svet TOZD Premazi so bili izvoljeni:

PIRC Boris
PLAZAR Bogomir
POTRČ Vinko
ROGELJA Albin
ŠETINA Janez
MAGDALENIĆ Ivan
PREMUŠ Josip
JANJIĆ Kata
KOZLAKAR Anton
LAZAREVIC Radoslav
POŽENEL Brane
REBOLJ Jože
STRITAR Frančiška
VOZLIČ Antonija
LOMBAR Janez
KUNAVER Matjaž
POLH Terezija
KAMIN Franci
KERPAN-REMIC Dunja

V odbor samoupravne delavske kontrole TOZD Premazi so bili izvoljeni:

JANC-BARBORIČ Vojmira
MOHAR Jože
POLENSEK Zvone
SEDONJA Zita
SOVDAT Ignacij

V delavski svet delovne skupnosti skupnih služb so bili izvoljeni:

BACNIK Oto
BORČNIK Darko
ČARMAN Dušan
FABIĀNI Aleksandra
GUZELJ Vida
HAĐIĆ Sejdalija
KERN Helena
KRHLIKAR Niko
KRIZAJ Slavka
MORE Judita
TODORAN Dara

V odbor samoupravne delavske kontrole delovne skupnosti skupnih služb so bili izvoljeni:

BERTONCELJ Justina
HOZIČ Dragica
KOZJEK Danica
PETELINKAR Ivanka
ROZMAN Anica

S potekom mandata delegatom samoupravnih organov, je potekel tudi mandat članom izvršilnih organov DS TOZD, DO in DSSS. Sindikalni poverjeniki so v svojih sredinah evidentirali možne kandidate za člane izvršilnih organov, kateri so bili na sejah delavskih svetov tudi potrjeni.

V gospodarski odbor DO so bili imenovani:

iz TOZD Smole:
VRTNIK Ivan
BREGAR Zvonko
iz TOZD Premazi:
DOBNIKAR Janez
PIRC-SUSTARSIČ Marija

Iz DSSS:
ALEKSIČ Jolanda
GOLUBOVIČ Andrej

V odbor za družbeni standard DO so bili imenovani:

iz TOZD Smole:
AŽMAN Marko
BUKOVŠAK Pavel
iz TOZD Premazi:
KRELJ Franci

DRAŽUMERIČ Marija
BURJA Franc

Iz DSSS:

TOMŠIČ Marija
ČULUM Bernarda

V Odbor za informiranje so bili imenovani:

iz TOZD Smole:
JESENOVEC Majda
GLOBOČNIK Jože

Iz TOZD Premazi:
ŠETINA Janez
PELC Katja
ERMAN Frane
KERN Anton
KERPAN-REMIC Dunja

Iz DSSS:

GAUŠ Tatjana
MASTNAK Marija
ROZMAN Anica

V gospodarski odbor in odbor za delovna razmerja TOZD Smole so bili imenovani:

JESENOVEC Majda
JORDAN Nada
GLOBOČNIK Jože
MIHALIČ Štefan
TRPIN Peter
VRTNIK Ivan
ŽNIDARŠIČ Anton

V gospodarski odbor TOZD Premazi so bili imenovani:

BEČAN Rafael
BEŠTER Friderik
BILIČ Zdravko
JENKO Alojz
KRMELJ Marija
SAVOVIČ Momir
TRAMPUŠ Alenka

V odbor za delovna razmerja TOZD Premazi so bili imenovani:

KRABONJA Marta
LEŠNJAK Zofka
LAVRENČIČ Slavko
REBOLJ Jože
ZAVAŠNIK Stefan

V odbor za delovna razmerja DSSS so bili imenovani:

ERŽEN Barbka
IZLAKAR Alojz
KERN Helena
SAJOVIČ Marta
SMEH Metka

Istega dne so bile tudi izvedene volitve v delavski svet SOZD Kemija, odbor samoupravne delavske kontrole in notranjo arbitražo.

V delavski svet SOZD Kemija so bili izvoljeni:

ALEKSIČ Jolanda, DSSS
LAZAR Miroslav, TOZD Smole
PETEK Franc, TOZD Premazi

V odbor samoupravne delavske kontrole SOZD »Kemija« so bili izvoljeni:

VELKAVRH Viktor, TOZD Premazi

V notranjo arbitražo SOZD Kemija:

NARDONI Julij, TOZD Premazi
RESMAN Roman, DSSS

Novo izvoljenim delegatom samoupravnih organov in novo imenovanim članom izvršilnih organov želimo objektivno in uspešno delo.

Jenko

Legende o nastanku šaha

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Med vsemi zgodbami o nastanku šaha je sedaj najbolj znana tista, ki jo je zapisal arabski matematik in filozof Averroë (1126–1198). V tej zgodbi je šahovsko igro izumil veliki vezir Sassa ibn Dahir okoli leta 500. Njegova nova igra je imela kvadratno ploščo, ki so je vzdolžne in prečne črte delile na 64 enakih polj. Plošča je predstavljala bojno polje za 16 belih in prav toliko črnih figur, ki sta jih dva igralca izmenjajajo premikala po točno določenih pravilih. Igra je simbolizirala boj dveh sovražnih armad, v katerem sta bila kralja resda najpomembnejši figuri, vendar brez pomoci ostalih nista mogla doseči zmage.

Z novo igro je vezir seznanil svojega vladarja, kralja Indije Šihrama. Zdolgočasenemu kralju se je igra takoj prikupila. Izumitelju čudežne igre širokogrudno obljubil nagrado po lastni izbiri. Želja pretkanega vezirja je bila videti skromna. »Veličanstvo«, je rekel, klečeč pred kraljem, »najprej mi daj zrno pšenice, da ga položim na prvo polje plošče. Nato mi daj dve zrni za drugo polje in zatem štiri zrna za tretje polje. In tako bom tudi naprej podvajal števila zrn od polja do polja, dokler ne preidem do zadnjega, štiriinšestdesetega. Ti mi podari dovolj pšenice, da bom lahko po tem postopku pokril vsa polja na plošči.«

»Ne zahtevaš veliko, moj vdani služabnik,« je vzkliknil kraj ter užival v misli, da ga skromna želja izumitelja ne bo stala veliko. »Tvoja želja bo takoj izpolnjena.«

In kralj je velel enemu izmed služabnikov, naj takoj prinese vre-

čo pšenice. Ko pa so pričeli polagati zrna tako, kot je želel vezir, so vreč izpraznili, še preden so dosegli do dvajsetega polja. Kralj je zato ukazal, naj prinesejo še nekaj vreč pšenice. Toda število zrn za vsako naslednje polje je tako hitro naraščalo, da je tudi te pšenice zmanjkalo. Tedaj je kralju postalo jasno, da vezirjeva želja ni skromna.

Kralj Šihram je zato poklical svojega matematika in mu zaupal vezirjevo željo. Učeni matematik se je resno zamislil in potem pričel čeckati po papirjih. Vsi so bili že nestrponi, ko je končal svoje račune. S sklonjeno glavo je pristopil h kralju, rekoč: »Veličanstvo, želja velikega vezirja presega twoje bogastvo. Če bi hotel držati svojo obljubo, bi moral pokloniti vezirju natančno 18 446 744 073 709 551 615 zrn pšenice. Toliko pšenice pa ne pridelava vsa Indija v tisoč letih.«

Ko je kralj to slišal, se je vezirju nasmehnil in rekel: »Tvoja bistroumna želja kaže, da si izvrsten matematik. Kljub temu pa ta želja nič v primerjavi s čudovito igro, ki si jo ustvaril.«

Navedena zgoda, ki je poznana v različnih inačicah, je plod izrednega matematičnega duha. Svojčas so verjeli, da je resnična. To pa ne drži že zato, ker so Indijci poznali šahovsko igro še pred izumom modernega številčnega sistema, ki omogoča izračun navedenega velikega števila. Morda je domovina šaha v resnici Indija, ki je nekoč slovela po modrijanah. Zgodba pa je po vsej verjetnosti arabska, kajti Arabci so bili v starih časih neprekoslivi matematiki.

Miro Šuštar

Colorjev Janezek

Če bi tehtal napake, ki pestijo človeško vrsto, bi bila na prvem mestu prav gotovo neumnost, ne dalec za njo pa nevednost. Zadnji bi za izgovor lahko pridali še imeni: neobveščenost ali nezainteresiranost.

So ljudje, in teh v Colorju ni malo, ugotavlja Janezek, ki nikoli nič ne vedo, na ves glas se pritožujejo, da so ob pomembnih odločitvah potisnjeni ob stran, da jih odgovorni ne obveščajo itd.

Lep primer nam je Janezek povedal na zadnji seji. Stal je na dvorišču stare tovarne nedaleč stran od vratarnice. Mimo je prišel mlajši Colorjevec, navdušen planinec, in ga pobaral, če ve, kdaj in kam bo naslednji planinski izlet. Nekaj metrov vstran visi omarica Športnega društva, znotraj pa ličen plakat z rdeče-belo markacijo, ki opozarja vse zainteresirane o izletu po kurirčkovih poteh. Na plakatu je bilo označeno kdo prieja izlet, kam, kdo ga vodi, kdaj in kje bo zbor in približen čas hoje ter opis poti. Torej res popolna informacija.

Drugi primer je dosti hujši. Med kolektivom so se že dalj časa slišali očitki na račun vseh novogradenj in rekonstrukcij v Preski, češ: nič ne vemo, zakaj imamo zvitorecpa (Colorjeve informacije) ipd. Da bi podobnim govoricam postrigli peruti, so se v sindikatu odločili povabiti odgovornega projektanta in šefa investicijske skupine, da bi zainteresiranim čim strokovneje in iz prve roke podala popolno informacijo o delih okrog sinteze. Sindikat je s plakati obvestil delavce in v sredo ob pol treh so bili zbrani v sejni sobi v Medvodah trije: projektant IBE, prof. Koželj in predstavnik sindikata. Čakali so in čakali, pripravljeni na naval, no, zdržali so pol ure, nato jih je minilo.

Komentar uredništva: brez besed.

Pripis uredništva: V zadnjem letu so bili vsi posegi v Color, ki so v pristojnosti investicijskega sektorja podrobno obrazloženi v informacijah.

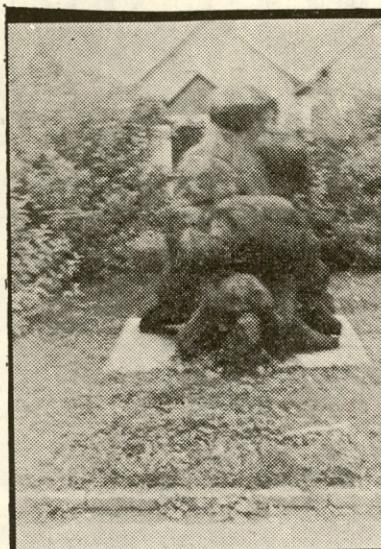

Jutranji delovni dogovor ...

NAGRADNA KRIŽANKA

Žreb je odločil

NAGRADNA KRIŽANKA

METER	AMER. IZUHITELJ	BALKAN- SKO GOROVJE	OGRAJEN PROSTOR ZA ZELEN JAVO	NEMŠKA PISA- TELICA	MOŠKO IME
TEKMA					
ITAL. NOGOHET, KLUB					
SARAJEVO POSOBA ZA KRMO SVINJ			RDEČI KRIŽ NEVER- JETEN		
REKA V EGIPTU				MOŠKO IME	TANTAL
PREDLOG	NEMO- RALEN	TRIPAD. PUHENJA NA KAVIJARU	MESTO OB AZOVSKEM MORJU	ZAHUDA	DUO
PROPAD, POGIBEL					
NEČIST				OZIM IGOR	PREBI- VALCI SEVERA
VODNA ROŽA				RED	
ODVET- NICE			KRAJ PRI LYUDOGANI POSOBA, PREDSTAVA		
KRAJ PŘI KOPRU			SEZNAM JHEN		ŠVEDSKA
UROŠ LIPUŠČEK		VRSTA PLINA	FINCI		DŘEVA VZIJI
IZRAZ PRI KOTRAN		POLOŽAJ		RIJEKA	
CENEM- TARNA		NAĐARIMA		AMERICI	
				AUSTRIJA	
				REJE- VALNI ČOLN	

COLORJEVE INFORMACIJE številka 6 (131), leta 12, junij 1983. Izdaja jih organizacija združenega dela Color Medvode, vsak mesec v nakladi 800 izvodov. Glasilo ureja uredniški odбор: Marko Ažman, Frane Erman, Anton Kern, ing. Rihard Pevec (odgovorni urednik) in Franci Rozman (glavni urednik). Fotografije Franci Rozman. Tisk AERO Celje, TOZD grafika. Kopisov ne vračamo. Po mnenju Sekretariata za informacije pri Izvršnem svetu Skupštine SRS št. 421-1/72 je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Med reševalce s pravilnimi rešitvami bomo z žrebotom razdelili tri nagrade:

1. nagrada 200 din
2. nagrada 150 din
3. nagrada 100 din

Izrezke z vpisano rešitvijo pošljite v DSSS, kadrovsko-spolni sektor z oznako »Nagradna križanka«.

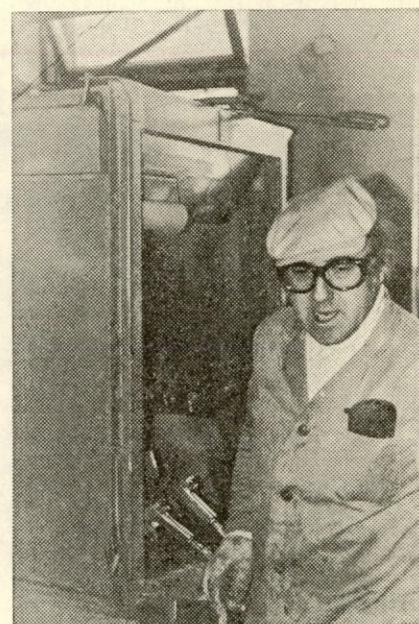
Pri žrebanju bomo upoštevali vse pravilne rešitve, ki bodo prispele do 10. julija 1983. Vsakdo lahko sodeluje le z eno križanko. Obilo sreče!

V	ŠNKEL- KZ	EMO- MANE	MEŽE- NOMA	NAGRA- DNE
L O C I L N				
L I N E A				
V S T O P				
M O T E N O				
I R I S				
T O L E D O				
K O K S				D
A N E M O N A				E A
R A N I N A				F L
R I L E C				K L E R
L A J K A				R O K A
N A S T A R T A				
I A N T E S A R				
A N O R A K				N O L
P A R A T				U S N E

Za nagradno križanko iz prejšnje številke glasila smo prejeli 57 rešitev. Javno žrebanje smo tokrat izvedli v prostorih finančnega sektora. Komisija v sestavi Anica Časn, Ivica Žagar in Stanka Kavčič je za dobitnico prve nagrade 200 din izžrebal Ano Luštrik, drugo nagrado 150 din prejme Marinka Burja, tretjo nagrado 100 din pa Niko Krhlkar.

Nagrade bodo izžrebancem izplačane po izidu glasila.

Čestitamo

Mojster »špric« kabine Jože Jakopič...